

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/39969-39979

Sayı : 54045643/610- 1109
Konu : Soru Önergeleri

03.04.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 05.03.2014 tarihli ve 167836 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Van Milletvekili Kemal AKTAŞ'a ait 7/39969, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/39970, 7/39971, 7/39972, 7/39973, 7/39974, 7/39976, Niğde Milletvekili Doğan ŞAFAK'a ait 7/39975, Malatya Milletvekili Veli AĞBABA'ya ait 7/39977, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU'ya ait 7/39978 ve 7/39979 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1-7/39969, 7/39970, 7/39971,
7/39972, 7/39973, 7/39974,
7/39975, 7/39976, 7/39977
7/39978, 7/39979 (18 sayfa)

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : **Kemal AKTAŞ**
Van Milletvekili
Esas No : **7/39969**

Türkiye de hayvancılık ile geçimini sağlayan yurttaşlarımız gerek hükümetin ithalat politikası gerekse; de adil ve yeterli olmayan teşvik politikaları sonucu önemli sorunlar yaşamaktadırlar. Hayvancılık sektörünün temel girdileri olan, saman ve yem fiyatlarında yıllara göre önemli artışlar yaşanırken canlı hayvan fiyatları giderek azalmaktadır. Et balık kuramlarının özelleştirilmesiyle hayvancılık sektörü yok olmayla yüz yüze kalmıştır.

Hükümetin hayvancılık sektöründeki bu politikaları tek geçim kaynağı hayvancılık olan Van ilimizdeki üreticileri de zor durumda bırakmaktadır. 30 yıla yakın bir süre yayla ve mera yasaklarıyla büyük zarara uğrayan hayvan üreticilerinin mağduriyetleri devam etmektedir.

Van ilimizde ağır kış koşullarının yaşanması nedeniyle mera ve yaylalarda yararlanma süresi kısalmakta hayvanların barınaklarda beslenme süresi artmaktadır. Bölgelerin iklim durumları dikkate alınmadan hazırlanan ve yetersiz olan destekler Van ilimizdeki üreticileri hayvanlarını satmaya mecbur bırakmaktadır.

Bu bağlamda:

SORU 1) Son 10 yılda hayvancılık sektöründe bakanlığınızın üreticilere sunduğu destek miktarları büyükbaş, küçükbaş, kümes hayvanları, arıcılık ve balıkçılık sektörlerinde yıllara göre hayvan ve kovan başına ne kadardır?

SORU 2) Bu desteklerin bölgelere göre dağılımı ve Van ilimize verilen miktarı ne kadardır?

SORU 3) Son 10 yılda tüm hayvancılık sektörlerindeki girdi fiyatlarındaki artışların yıllara göre dağılımı ne şekildedir?

SORU 4) Et Balık Kurumlarının özelleştirilmesinin üreticiler üzerindeki olumsuz etkileri üzerine yapmış olduğunuz bir araştırma var mıdır? Canlı hayvan fiyatlarının düşmesine rağmen tüketicilerin eti ucuz tüketememesinin nedeni nedir?

SORU 5) Hayvancılık sektöründe bölgesel iklim koşullarının dikkate alınmadan sunulan desteklerin eşitsizliğe yol açtığını düşünüyor musunuz? Kış koşullarının uzun sürdüğü bölgelerdeki üreticilerin destek miktarlarının arttırılmasını öngören bir çalışmanız var mıdır?

SORU 6) Van ilimizdeki hayvan üreticilerinin mera ve yayla yasakları sonucu yaşadığı kayıplar ile yaşanan deprem felaketi sonucu ortaya çıkan kayıplarının tespiti ve tazmini konusunda yürüttüğünüz bir çalışma var mıdır?

SORU 7) Hayvancılık sektöründe sunulan destekleri yeterli buluyor musunuz? Bulmuyorsanız bu desteklerin arttırılması yönünde bir çalışmanız var mıdır?

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

CEVAP 1-2-3-4-5-6-7) Bakanlığımızca, hayvancılık sektörü öncelikli sektör olarak ele alınmış olup, sektörü geliştirmek amacıyla önemli miktarda destek sağlanmış ve birçok proje uygulamaya geçirilmiştir.

Hayvancılık destekleri kapsamında; 2002 yılında 83 Milyon TL destek ödenmiş iken, 2013 yılında destek miktarı 2,7 Milyar TL'ye yükseltilmiştir. Hayvancılığın toplam destek içerisinde payı 2002 yılında %4,4 iken, 2013 yılında %31'e ulaşmıştır. 2003-2013 döneminde hayvancılığa toplam 12 Milyar TL'nin üzerinde destek sağlanmıştır.

Destekleme birim fiyatları Tarımsal Destekleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından belirlenmekte ve Bakanlar Kurulu Kararı ile Resmi Gazete'de yayımlanmaktadır. Ayrıca destekleme birim rakamları Bakanlığımız web sayfasından kamuoyu ile paylaşılmaktadır. Destekleme miktarlarında bütçe imkânları dâhilinde artışlar yapılmaktadır.

Bakanlığımızca yem bitkilerinin ekiliş alanlarının artırılması ve kaba yem ihtiyacımızın yerli kaynaklardan karşılanabilmesi amacı ile yem bitkileri ekilişlerine önemli oranda destek sağlanmaktadır. 2003-2014 döneminde toplamda 3,4 Milyar TL yem bitkileri desteği ödenmiştir. Çiftçi Kayıt Sistemi üzerinden yürütülen yem bitkileri desteklemeleri birim fiyatları her yıl maliyetler dikkate alınarak yeniden hesaplanmaktadır.

Ayrıca, fark ödemeleri kapsamında yem hammaddesi olarak kullanılan; dane mısır, buğday, arpa, yulaf, çavdar, tritikale, soya gibi ürünlere prim desteği verilmektedir. Fark ödemeleri kapsamında; 2002 yılında toplam 186 Milyon TL prim desteği verilmiş iken, 2013 yılında 2,6 Milyar TL destek ödenmiştir.

Bakanlığımızca Van İlimize, tarım sektörünün geliştirilmesi amacıyla son 11 yılda önemli oranda destek verilmiştir.

- Van'da 2002 yılında toplam 27 Milyon TL tarımsal destek verilmiş iken, 2013 yılında 30,4 Milyon TL destek verilmiştir. 2003-2013 döneminde Van ilimize toplam 790 Milyon TL destek verilmiştir.
- Van'a 2002 yılında toplam 1,1 Milyon TL hayvancılık desteği verilmiş iken, 2013 yılında 40 Milyon TL hayvancılık desteği ödenmiştir.
- 2002-2013 yıllarında Van'a toplam 330 Milyon TL hayvancılık desteği verilmiştir.
- Yem bitkileri desteklemeleri kapsamında Van ilimizde 2014 yılında 3.135 çiftçiye 88 Bin dekar alan için toplam 4,1 Milyon TL destek sağlanmıştır. 2003-2014 döneminde Van ilimize toplam 175 Milyon TL yem bitkileri desteği ödenmiştir.

2014 yılında Van İlinde güvenlik ve diğer sebeplerden dolayı kapalı herhangi bir mera, yaylak ve kışlak alanı bulunmamaktadır. Mera, yaylak ve kışlakların ıslah edilerek otlatma kapasitelerinin artırılması, ot kalitelerinin iyileştirilmesi, toprak muhafaza tedbirinin uygulanarak erozyonun önlenmesi amacıyla Bakanlığımızca mera ıslah ve amenajman projeleri uygulanmaktadır. Van İlimizde bugüne kadar 169.648 dekar alanda 16 adet mera ıslah ve amenajman projesi uygulanmıştır.

Van ilimizde meydana gelen deprem nedeniyle üreticilerimiz için acil tedbirler uygulamaya konulmuştur. Bu kapsamda;

- Vanlı üreticilerimizin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan zirai kredi borçları ertelenmiştir.

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- Hayvanları telef olan yetiştiricilerimize, 568 baş damızlık inek ve 700 baş damızlık koyun ücretsiz olarak dağıtılmıştır.
- Yetiştiricilerin yem girdilerinin karşılanması için yem bitkilerinde ek destek sağlanmış olup, bu kapsamda toplam 65 Milyon TL yem desteği ödemesi yapılmıştır.
- Hayvanların barınak ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla 3.498 adet çadır kurulmuş, 6000 adet yemlik yapılmıştır.

Van ilimizin de içinde olduğu, Doğu Anadolu Projesi kapsamındaki illerde etçi ve kombina ırklarda kurdukları damızlık amaçlı sığır işletmesi yatırımlarına inşaat için % 30 hayvan ve makine alımı için % 40 oranında hibe desteği ödemesi verilmektedir. Program 2015 yılı sonuna kadar devam edecektir.

2014 yılında uygulanmak üzere yeni bir destek olan “Sürü Yöneticisi İstihdamı Desteği” destekleme kapsamına alınmıştır.

Üreticilerimizin finansman ihtiyaçlarının karşılanması için T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi kooperatifleri tarafından kullanılmakta olan sübvansiyonlu yatırım ve işletme kredisi kullandırımları 2014 yılında da devam etmektedir.

Mülga Et ve Balık Kurumu 2005 yılı Ağustos ayında özelleştirme kapsamından çıkarılmış ve kombinaların kapasite ve altyapısının iyileştirilmesine yönelik önemli çalışmalar yapılmıştır. Kırmızı et piyasasındaki dalgalanmaların önüne geçmek, üretici ve tüketici nezdinde istikrarı sağlamak amacı ile tüketici nüfusunun yoğun olduğu büyük şehir statüsündeki illerde 65 adet franchise satış mağazası açılmıştır. Ayrıca, 19 adet kurum mağazası ile hizmet verilmektedir.

2013 yılında da yeniden yapılandırılarak, et ve sütte piyasayı düzenlemek amacıyla Et ve Süt Kurumuna (ESK) dönüştürülmüştür. Bakanlığımızca et ve süt sektöründeki gelişmeler ve piyasalar günlük olarak takip edilmekte, sektör paydaşları ile işbirliği içinde üreticilerinin sıkıntıları yakından izlenmekte ve mağduriyet yaşanmaması için gerekli tedbirler alınmaktadır. ESK satış fiyatları piyasa fiyatlarının altında belirlenmektedir.

ESK Van Kombinasının modern bir entegre tesise dönüştürülmesi için çalışmalar başlatılmıştır. Van kombinasında 2003-2013 döneminde toplam 87.441 adet büyükbaş ve küçükbaş hayvan kesimi yapıları karşılığında üreticilere 143 Milyon TL ödeme yapılmıştır. Van kombinası 2011 yılında Van ilinde yaşanan deprem nedeniyle hasar görmüş olup, üreticilerimize hizmet vermek amacıyla Belediye Mezbahası ile anlaşma yapılmıştır. Van ve çevresindeki besicilerin talepleri doğrultusunda kesimler bu mezbahanede yapılmaktadır.

Bakanlığımızca hayvancılığa sağlanan destekler ve yürütülen çalışmalar sonucunda gerek hayvan sayısı, gerekse hayvansal üretim ve ihracatta önemli artışlar yaşanmıştır. 2002-2012 döneminde TÜİK verilerine göre,

- Sığır sayısı %47 artarak 9,8 Milyon baştan 14,4 Milyon başa,
- Küçükbaş sayısı %21 artarak 31,9 Milyon baştan 38,5 Milyon başa çıkmıştır.

Hayvansal üretimde ise;

- Kırmızı et üretimi 421 Bin tondan 996 Bin tona,
- Süt üretimi 8,4 Milyon tondan 18,2 Milyon tona yükselmiştir.

Ülkemizde 2013 yılında Cumhuriyet tarihinde ilk kez sertifikalı gebe düve ihracatına başlamış

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ve 2018 yılına kadar ihracat bağlantıları yapılmıştır. Uzun yıllardan sonra yeniden başlayan koyun-keçi ihracatımız 2013 yılında da devam etmiştir.

AB tarafından alınan bir karar ile Türkiye'nin yeterli standartlara sahip olmamasından dolayı 2000 yılında durdurulan süt ve süt ürünleri ihracatı 13 yıl aradan sonra 2013 yılı Nisan ayında AB Tüketici Sağlığı Genel Müdürlüğünün Türkiye firmalarının AB ülkelerine ısıtma işlem görmüş süt ve süt ürünleri satabilecek standartta olduğunu kabul etmesi ile yeniden açılmıştır. Hayvansal ürün dış ticaretinde 1.4 Milyar dolar ile 2013 yılında Cumhuriyet tarihinin en yüksek miktarına ulaşılmıştır.

~ 3